

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 65/2004(5))

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΑΓΚΥΠΡΙΟ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΣΤΑΘΜΟ «ΑΛΦΑ TV»

Ημερομηνία Απόφασης: 19 Ιανουαρίου, 2005

Ενώπιον: κ.κ. Νίκου Παπαϊωάννου, Προέδρου, Ανδρέα Ιωάννου, Αντιπροέδρου, Νίκου Παπαμιχαήλ, Μαρίας Δωρίτη και Ανδρέα Κωνσταντινίδη, Μελών.

Εκ μέρους του σταθμού: κ. Ανδρέας Χάσικος, Δικηγόρος του σταθμού και ο Διευθυντής Προγραμμάτων του σταθμού κ. Ανδρέας Καρύδης.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στη παρούσα υπόθεση η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου διερευνά αυτεπάγγελτα τις από μέρους του σταθμού πιθανές παραβάσεις των **άρθρων 26(1)(ε) και 26(2)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7 (Ι) του 1998 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και του **Κανονισμού 21(3)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Τα πιο πάνω άρθρα αναφέρουν:

26(1) «Οι εκπομπές κάθε αδειούχου σταθμού πρέπει να διέπονται από τις αρχές – (ε) του σεβασμού της προσωπικότητας, της υπόληψης και του ιδιωτικού βίου του ατόμου».

26(2) «Τα δελτία ειδήσεων και τα επικαιρικά προγράμματα πρέπει να χαρακτηρίζονται από αντικειμενικότητα και πολυφωνία, ιδιαίτερα αναφορικά με

πολιτικά θέματα αλλά και οποιαδήποτε κοινωνικά θέματα που απασχολούν την κοινή γνώμη».

Ο πιο πάνω κανονισμός αναφέρει:

21(3) «Οι σταθμοί υποχρεούνται όπως σε όλες τις εκπομπές (συμπεριλαμβανομένων και των διαφημίσεων) διασφαλίζουν σεβασμό προς την προσωπικότητα, την τιμή, την υπόληψη, τον ιδιωτικό βίο, την επαγγελματική, επιστημονική, κοινωνική, καλλιτεχνική, πολιτική ή άλλη συναφή δραστηριότητα κάθε προσώπου η εικόνα του οποίου εμφανίζεται στην οθόνη ή το όνομα του οποίου μεταδίδεται από σταθμό ή γίνεται αναφορά ή μεταδίδονται γι αυτό στοιχεία τέτοια που οδηγούν στην αναγνώριση της ταυτότητας του. Η πιο πάνω υποχρέωση επεκτείνεται αναφορικά με κάθε άτομο ή την εικόνα γενικά του ανθρώπου ως ατόμου ή μέλους ομάδας».

Ύστερα από σχετική απόφαση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου με επιστολή της ημερομηνίας **16.7.2004** έθεσε ενώπιον του σταθμού τις διερευνώμενες παραβάσεις για οποιεσδήποτε εξηγήσεις και / ή παραστάσεις σε δεκατέσσερις (14) μέρες από τη λήψη της εν λόγω επιστολής και κάλεσε τους εκπροσώπους του σταθμού όπως δηλώσουν κατά πόσο επιθυμούν να παρευρεθούν κατά την εξέταση της υπόθεσης.

Στην προαναφερθείσα επιστολή τονίστηκε επίσης ότι σε περίπτωση που δε ληφθεί οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην καθορισμένη προθεσμία, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου θα είναι υποχρεωμένη να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντηση του σταθμού.

Οι διερευνώμενες παραβάσεις, οι οποίες τέθηκαν ενώπιον του σταθμού εκτίθενται στα πιο κάτω υποστοιχεία 1 - 3:

1. Στις **13.4.2004**, μεταξύ των ωρών **19:00 – 20:15**, μεταδόθηκε η επικαιρική εκπομπή **«Με το Φακό του Άλφα»**, χωρίς ωστόσο αυτή να χαρακτηρίζεται **από αντικειμενικότητα και πολυφωνία**, κατά παράβαση του **άρθρου 26(2)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(I) του 1998 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Συγκεκριμένα, φιλοξενούμενοι στην εν λόγω εκπομπή, που αφορούσε συζήτηση γύρω από το Σχέδιο Ανάν, ήταν τρία πρόσωπα, τα οποία είχαν ταχθεί επίσημα υπέρ της υπερψήφησης του Σχεδίου Ανάν, ενώ όπως παραδέχθηκε και η δημοσιογράφος της εκπομπής σκοπός της εκπομπής *«να διερευνήσουμε πως άνθρωποι, ένας Τουρκοκύπριος και δυο Ελληνοκύπριοι που μάλιστα προέρχονται από διαφορετικούς χώρους ιδεολογικοπολιτικούς, μέσα από ποιους δρόμους φτάνουν στους ίδιους στόχους και τις ίδιες επιδιώξεις»*. Η σύνθεση των φιλοξενούμενων της εκπομπής δεν επέτρεπε την αντικειμενική παρουσίαση των θέσεων υπέρ του «ΝΑΙ» και του «ΟΧΙ» έναντι του Σχεδίου, με αποτέλεσμα να μην έχει τη δυνατότητα ο τηλεθεατής να ακούσει και τις δυο απόψεις.

2. Στις **13.4.2004**, μεταξύ των ωρών **19:00 – 20:15**, μεταδόθηκε η επικαιρική εκπομπή **«Με το Φακό του Άλφα»**, χωρίς ωστόσο αυτή να **διέπεται από τον σεβασμό της προσωπικότητας, της υπόληψης και του ιδιωτικού βίου του ατόμου**, κατά παράβαση του **άρθρου 26(1)(ε)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(I) του 1998 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Συγκεκριμένα, αναφέρθηκαν τα πιο κάτω σχόλια εναντίον του κόμματος του ΑΚΕΛ και του Γενικού του Γραμματέα, εν τη απουσία του ιδίου και χωρίς να δοθεί δυνατότητα απάντησης από την άλλη πλευρά: *«Το ΑΚΕΛ θα φέρει τη διχοτόμηση σε αυτό το τόπο: Το Μεγάλο Σάββατο έδωσε το δώρο της διχοτόμησης», «Ας είναι καλά ο φίλος μου ο Χριστόφιας, που μέσα σε αυτές τις μέρες της γιορτής έδωσε το μεγαλύτερο δώρο στους Τουρκοκύπριους, αλλά και τους Ελληνοκύπριους, τη διχοτόμηση»*.

3. Στις **13.4.2004**, μεταξύ των ωρών **19:00 – 20:15**, μεταδόθηκε η επικαιρική εκπομπή «**Με το Φακό του Άλφα**», χωρίς ωστόσο αυτή να διέπεται από τον σεβασμό της προσωπικότητας, της τιμής, της υπόληψης, του ιδιωτικού βίου, της επαγγελματικής, επιστημονικής, καλλιτεχνικής και πολιτικής δραστηριότητας, προσώπου για το οποίο έγινε αναφορά στην εκπομπή, κατά παράβαση του **Κανονισμού 21(3)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Λεπτομέρειες για την παράβαση στο υποστοιχείο 2.

Με επιστολή του ημερομηνίας **20.7.2004**, ο Δικηγόρος του σταθμού κ. Ανδρέας Χάσικος ανέφερε τα ακόλουθα:

«*Κύριε,*

έχω οδηγίες από τους πελάτες μου την Ραδιοτηλεοπτική Εταιρεία ΑΛΦΑ TV ΑΤΔ να αναφερθώ στο πιο πάνω θέμα και δια της παρούσης να σας πληροφορήσω ότι μελετούμε το περιεχόμενο της συγκεκριμένης εκπομπής όπου διετάχθη αυτεπάγγελτη εξέταση για πιθανές παραβάσεις του σχετικού Νόμου, αλλά μέχρι σήμερα δεν έχουμε καταλήξει σε σχετική απόφαση με την θέση που θα ακολουθήσουμε κατά την εξέταση της υπόθεσης.

Συγκεκριμένα η δημοσιογράφος της εκπομπής απουσιάζει για διακοπές στο εξωτερικό και δεν γνωρίζω πότε ακριβώς θα επιστρέψει, δια τούτο παρακαλώ όπως κληθώ στην ειδική συνεδρίαση της Αρχής κατά την εξέταση της υπόθεσης και τότε θα εκθέσω τη θέση των πελατών μου».

Με επιστολή της ημερομηνίας **13.1.2005**, η Αρχή κάλεσε τους εκπροσώπους του σταθμού να παραστούν, εάν το επιθυμούν, στην εξέταση της υπόθεσης στις **19.1.2005**.

Κατά την ακροαματική διαδικασία της υπόθεσης παρέστησαν ο κ. Ανδρέας Χάσικος, Δικηγόρος του σταθμού και ο κ. Ανδρέας Καρύδης, Διευθυντής Προγραμμάτων του σταθμού.

Στις προφορικές του εξηγήσεις ενώπιον της Αρχής, ο κ. Χάσικος παραδέχτηκε ότι σε σχέση με το ζήτημα της πολυφωνίας, υπήρχαν στην εκπομπή **«Με το φακό του Άλφα»** τρία άτομα που είχαν την ίδια άποψη και κατ' επέκταση έλειπε η πολυφωνία. Ωστόσο, ισχυρίστηκε ότι το στοιχείο της πολυφωνίας συμπληρώθηκε από τον αντίλογο της δημοσιογράφου / παρουσιάστριας, η οποία δεν συμφώνησε, κατά τον κ. Χάσικο, με τις θέσεις που εξέφρασε ο Τ/Κύπριος φιλοξενούμενος, που ήταν, όπως είπε, οι πλέον βαριές κουβέντες.

Αναφορικά με την αντικειμενικότητα της εκπομπής, ο κ. Χάσικος ισχυρίστηκε ότι το στοιχείο αυτό είναι σχετικό. Είναι έκφραση γνώμης, είπε και τόνισε ότι ο σταθμός δεν απαγορεύει σε κάποιον να εκφράσει τη γνώμη του.

Ως προς τα ζητήματα του σεβασμού της προσωπικότητας και της υπόληψης ατόμων για τα οποία έγινε αναφορά στην εκπομπή, ο κ. Χάσικος είπε ότι τα σχόλια και οι χαρακτηρισμοί που έγιναν αφορούσαν θέματα πολιτικής, σημειώνοντας ότι τόσο το Ανώτατο Δικαστήριο όσο και το Ευρωπαϊκό έχουν αποφανθεί ότι η ιδιότητα των πολιτικών δικαιολογεί και δριμεία κριτική. Επιπλέον, ο κ. Χάσικος αμφισβήτησε την εξουσία της Αρχής να εξετάζει αυτεπάγγελα ζητήματα σεβασμού της προσωπικότητας και της υπόληψης, εφόσον το πρόσωπο για το οποίο έγιναν τα σχόλια και οι χαρακτηρισμοί (στη συγκεκριμένη δηλαδή περίπτωση ο Γενικός Γραμματέας του ΑΚΕΛ Δημήτρης Χριστόφιας) δεν υπέβαλε το ίδιο παράπονο / καταγγελία στην Αρχή.

Τέλος, ο κ. Χάσικος κατέθεσε στην Αρχή έγγραφα σχετικά με τη δυσφήμιση και την αντικειμενικότητα, προς ενίσχυση των ισχυρισμών του.

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιον μας στοιχεία και περιστατικά, συμπεριλαμβανομένων των προφορικών εξηγήσεων του σταθμού όπως έχουν εκφρασθεί από το Δικηγόρο του και των εγγράφων που ο ίδιος κατέθεσε και έχουμε παρακολουθήσει με ιδιαίτερη προσοχή τη βιντεοταινία με τη συγκεκριμένη εκπομπή και κρίνουμε ότι:

Στις **13.4.2004**, μεταξύ των ωρών **19:00 – 20:15**, μεταδόθηκε η επικαιρική εκπομπή **«Με το Φακό του Άλφα»**, χωρίς ωστόσο αυτή να χαρακτηρίζεται από **αντικειμενικότητα και πολυφωνία**, κατά παράβαση του άρθρου 26(2) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(Ι) του 1998 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Συγκεκριμένα, φιλοξενούμενοι στην εν λόγω εκπομπή, που αφορούσε συζήτηση γύρω από το Σχέδιο Ανάν, ήταν τρία πρόσωπα, τα οποία είχαν ταχθεί επίσημα υπέρ της υπερψήφησης του Σχεδίου Ανάν, ενώ όπως παραδέχθηκε και η δημοσιογράφος της εκπομπής σκοπός της εκπομπής **«να διερευνήσουμε πως άνθρωποι, ένας Τουρκοκύπριος και δυο Ελληνοκύπριοι που μάλιστα προέρχονται από διαφορετικούς χώρους ιδεολογικοπολιτικούς, μέσα από ποιους δρόμους φτάνουν στους ίδιους στόχους και τις ίδιες επιδιώξεις»**. Η σύνθεση των φιλοξενούμενων της εκπομπής δεν επέτρεπε την αντικειμενική παρουσίαση των θέσεων υπέρ του «ΝΑΙ» και του «ΟΧΙ» έναντι του Σχεδίου, με αποτέλεσμα να μην έχει τη δυνατότητα ο τηλεθεατής να ακούσει και τις δυο απόψεις.

Η Αρχή δεν αμφισβητεί το δικαίωμα του σταθμού να επιλέγει τους προσκεκλημένους του, χωρίς όμως να πλήττεται το δικαίωμα του πολίτη για πολυφωνική ενημέρωση. Στην προκειμένη περίπτωση η όλη προσέγγιση και παρουσίαση της εκπομπής ήταν δυσανάλογη, ανισοβαρής και μονομερής. Δε διασφαλίστηκαν οι αρχές της αντικειμενικότητας και της πολυφωνίας, αφού το κριτήριο επιλογής των ατόμων που

θα εξέφραζαν τις απόψεις τους λειτούργησε αποκλειστικά θετικά προς το Σχέδιο Ανάν. Παρά το γεγονός ότι είναι άτομα που ανήκουν σε διαφορετικά κόμματα, ωστόσο είναι γενικώς αποδεκτό ότι έχουν κοινές απόψεις όσον αφορά το Σχέδιο Ανάν. Επομένως, στα πλαίσια της τήρησης των αρχών της αντικειμενικότητας και της πολυφωνίας, θα έπρεπε να προσκληθούν στην εκπομπή και άτομα που έχουν διαφορετική άποψη.

Σε ό, τι αφορά τον ισχυρισμό του δικηγόρου του σταθμού ότι ο αντίλογος της δημοσιογράφου / παρουσιάστριας θα πρέπει να θεωρηθεί ως το συμπλήρωμα στο στοιχείο της πολυφωνίας, η Αρχή δεν τον κάνει αποδεκτό. Η πολυφωνία δεν επέρχεται από θέσεις που εκφράζει ο δημοσιογράφος, αλλά από τις θέσεις που εκφράζονται από πρόσωπα διαφορετικής άποψης.

Αναφορικά με τα υποστοιχεία **2 και 3** που αφορούν αντίστοιχα το **άρθρο 26(1)(ε)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7 (Ι) του 1998, (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και τον **Κανονισμό 21(3)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000), η Αρχή απορρίπτει τον ισχυρισμό του σταθμού ότι δεν νομιμοποιείται να εξετάσει υπόθεση που αφορά το πιο πάνω άρθρο και κανονισμό. Παρ' όλα αυτά, επί των συγκεκριμένων γεγονότων, η Αρχή κρίνει ότι δεν στοιχειοθετείται παράβαση του πιο πάνω άρθρου και κανονισμού.

Η Αρχή θεωρεί ότι υπάρχει παράβαση του **άρθρου 26(2)** του προαναφερθέντος Νόμου, καθώς ο σταθμός όφειλε να διασφαλίσει ότι η εκπομπή χαρακτηρίζεται από αντικειμενικότητα και πολυφωνία. Λαμβάνοντας σοβαρά υπόψη την παραδοχή του σταθμού και επίσης ότι ο σταθμός δεν είχε παραβεί ποτέ στο παρελθόν το συγκεκριμένο άρθρο του Νόμου, η Αρχή κρίνει και αποφασίζει όπως επιβάλει στο σταθμό την κύρωση της **σύστασης** για την παράβαση του **άρθρου 26(2)** του περί

Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(Ι) του 1998 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

A handwritten signature in dark ink, appearing to read 'N. Papaioannou', with a large, sweeping horizontal stroke above the main text.

(ΝΙΚΟΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ)
Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

Κ.Π.